

Σελ.Απάντ.1

Σελ.Συν.4

ΣΥΝΟΛΟ.5

02

2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 01/12/2015 - 10:38
Αριθ.Πρωτ:ΑΤΚΕ 1154247 ΕΞ 201539

Ταχ. Δ/νση : Λεωχάρους 2
Ταχ. Κωδ. : 105 62 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες :Μ. Λιακοπούλου
Τηλέφωνο : 2103234735

ΠΡΟΣ :

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

KOIN:

FAX : 210.32.35.135

Βουλευτή κ.Ν.Κακλαμάνη
Δια της Βουλής των Ελλήνων

ΘΕΜΑ: Η με αριθμ.πρωτ.240/14-10-2015 ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ.πρωτ. 240/14-10-2015 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν.Κακλαμάνης, σας επισυνάπτουμε το ΑΠ.ΓΠ-851/26-10-2015 έγγραφο της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ε.Τσακαλώτος

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
1.Γραφείο κ. Υπουργού
2.ΕΛΣΤΑΤ
3.Αυτοτελές Τμήμα Κοιν. Ελέγχου

↓

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Πειραιάς, 26 Οκτωβρίου 2015

Αριθ. Πρωτ.: ΓΠ – 851

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Οικονομικών

KOIN: Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Τμήμα
Κοιν/κού Ελέγχου,
Υπόψη: κ. Λιακοπούλου
Email: mliakop@1988.syzefxis.gov.gr

ΘΕΜΑ: : Απάντηση σε Ερώτηση του Βουλευτή κ. N. Κακλαμάνη προς τον κύριο Υπουργό Οικονομικών

Μας μεταβιβάσατε έγγραφο με αριθ. πρωτ. 39/19-10-2015 σχετικά με την ερώτηση με αριθ. πρωτ. 240/14-10-2015 του Βουλευτή κ. N. Κακλαμάνη προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών.

Όσον αφορά θέματα αρμοδιότητας της ΕΛΣΤΑΤ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σχετικά με τα θέματα που τίθενται στα εισαγωγικά του εγγράφου σας γνωρίζουμε ότι:

- α) Όσον αφορά στο σημείο «...το έλλειμμα αυξήθηκε από 13,6% σε 15,4% παράγοντας που συνετέλεσε σε μεγάλο βαθμό στην περιπέτεια της χώρας, μέσω της αδυναμίας δανεισμού και την υιοθέτηση στη συνέχεια του πρώτου μνημονίου»,
επισημαίνεται ότι:

Η ένταξη της Ελλάδας στο πρώτο Μνημόνιο έγινε το Μάιο του 2010, έπειτα από την 1^η Κοινοποίηση ΔΥΕ τον Απρίλιο 2010 με έλλειμμα για το έτος 2009, 13,6%, και όχι, όπως αναφέρεται στο έγγραφο, με το 15,4% που εκτιμήθηκε το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης το Νοέμβριο του 2010.

β) Σε σχέση με το σημείο «...πλέον είναι ανάγκη να εξεταστούν,..., αφορούν για παράδειγμα τη διόγκωση του χρέους του 2009 με 27,9 δις ευρώ με αμφισβητούμενης αξιοπιστίας οικονομικά μεγέθη...»,

σας γνωρίζουμε ότι:

Η επίπτωση στο χρέος ήταν 24,6 και όχι 27,9 όπως λανθασμένα αναφέρεται. Πιο συγκεκριμένα, 18,2 δις (7,75 % ΑΕΠ) από την αναταξινόμηση των δημοσίων επιχειρήσεων, 5,3 δις (2,27 % ΑΕΠ) από την καταγραφή των off market swaps, 1,0 δις (0,43 % ΑΕΠ) από την επικαιροποίηση των στοιχείων της Κεντρικής Κυβέρνησης, 90 εκ (0,04 % ΑΕΠ) από χρέη Δήμων στην αλλοδαπή.

Επίσης:

Για τα στοιχεία της 1^{ης} Κοινοποίησης με ύψος ελλείμματος 13,6% που κοινοποιήθηκε τον Απρίλιο 2010 διατυπώθηκαν επιφυλάξεις από τη Eurostat.

Ειδικότερα το Δελτίο Τύπου της Eurostat με αριθ. 55 στις 22/4/2010 ανέφερε:

«Η Eurostat εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων που αναφέρθηκαν από την Ελλάδα, λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με το πλεόνασμα των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης για το 2009, σχετικά με την ταξινόμηση ορισμένων δημόσιων οργανισμών και σχετικά με την καταγραφή των off-market swaps.»

Για τη 1^η Κοινοποίηση 2015 στην οποία η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), στη βάση της αντιμετώπισης των επισυλαξεών που είχαν τεθεί από τη Eurostat στο 13,6% του Απριλίου 2010, υπολόγισε το έλλειμμα του 2009 σε 15,4% του ΑΕΠ, το οποίο η Eurostat δέχτηκε χωρίς επιφύλαξη.

• Ευνεπώς η αξιοπιστία των στοιχείων της 2nd Κοινοποίησης δεν είναι αμφισβητούμενη, δεδομένου ότι με τη 2nd κοινοποίηση του ελλείμματος του 2009 τον Οκτώβριο - Νοέμβριο 2010, η Eurostat προχώρησε σε άρση των επιφυλάξεων στα Ελληνικά δημοσιονομικά στοιχεία.

Συγκεκριμένα, στο υπ' αριθμόν 170 Δελτίο Τύπου της 15 Νοεμβρίου 2010,¹ η Eurostat επισημαίνει:

«Η Eurostat αίρει τις επιφυλάξεις της από το Ελληνικά στοιχεία τις οποίες είχε θέσει στο δελτίο τύπου 55/2010 της 22 Απριλίου 2010. Η Eurostat και η Ελληνική Στατιστική Αρχή, κατά τη διάρκεια μιας σειράς μεθοδολογικών επισκέψεων Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος, αντιμετώπισαν όλα τα θέματα τα οποία είχαν προσδιορισθεί στο πλαίσιο των προηγούμενων επιφυλάξεων.»

Επισημαίνεται ότι: από τον Νοέμβριο του 2010, με τη 2nd Κοινοποίηση ΔΥΕ, μέχρι και τον Οκτώβριο 2015, η ΕΛΣΤΑΤ έχει κάνει 11 Κοινοποιήσεις ΔΥΕ, χωρίς καμία επιφύλαξη από την EUROSTAT ως προς την αξιοπιστία και την ποιότητα των στοιχείων.

γ) Αναφορικά με την αναφορά στην «...πρόσθεση για πρώτη φορά στο χρέος 2009 των swaps της Goldman Sachs, που υπεγράφησαν τα προηγούμενα χρόνια...»

σας γνωρίζουμε ότι:

Το θέμα σχετικά με τον τρόπο καταγραφής των off-market swaps είχε διατυπωθεί ως ένα από τα σημεία επιφύλαξης της Eurostat κατά την δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της ΔΥΕ Απριλίου 2010.

Μεταξύ των ετών 2001-2007 το Ελληνικό Δημόσιο προέβη σε μια σειρά συμφωνιών swaps οι οποίες συμπεριελάμβαναν και στοιχεία swaps εκτός αγοράς.

Για στατιστικούς λόγους (Κανονισμός (ΕΚ) 2558/2001, Εγχειρίδιο για το έλλειμμα και το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης), η αγοραία αξία των εκτός της αγοράς συμφωνιών ανταλλαγής καταγράφηκε στο δημόσιο χρέος. Οι επιπτώσεις στο έλλειμμα ήταν να μειωθεί έστω και οριακά, κάθε χρόνο, καθώς οι ετήσιες ροές των διευθετήσεων από τη συμφωνία ανταλλαγής χωρίστηκαν, σε στατιστικούς όρους, σε στοιχεία για τον τόκο (που επηρεάζει το έλλειμμα) και την αποπληρωμή των δανείων (που δεν επηρεάζει το έλλειμμα).

Για όλες τις εκτός αγοράς συμφωνίες swaps υπήρξε μια αυξητική επίπτωση στο κυβερνητικό χρέος για όλα τα έτη και όχι μόνο για το 2009. Δηλαδή, 5,1 δις € για το 2006, 5,1 δις € για το 2007, 5,4 δις € για το 2008, και 5,33 δις € ή 2,26% του ΑΕΠ για το 2009 (εκ των οποίων τα 5,28 αφορούν το swap της Goldman Sachs).

Επισημαίνεται ότι: Η ανάλυση και η μελέτη των στοιχείων που αφορά στα swaps αποτέλεσε αντικείμενο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) και του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) σε συνεργασία με τη Eurostat. Η ΕΛΣΤΑΤ μεσολάβησε για την καλύτερη οργάνωση της συνεργασίας των παραπάνω φορέων.

δ) αναφορικά με τον μη υπολογισμό στο έλλειμμα των πλεονασμάτων 500 Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου,

σας γνωρίζουμε ότι:

η άποψη αυτή είναι αβάσιμη διότι οι αναθεωρήσεις που έγιναν στο ισοζύγιο (έλλειμμα / πλεόνασμα) των νομικών προσώπων του έτους 2009 σε επόμενες κοινοποιήσεις της ΔΥΕ μετά από αυτήν του Νοεμβρίου 2010 ήταν το αποτέλεσμα αναταξινομήσεων συναλλαγών και φορέων εντός του υποτομέα της Κεντρικής Κυβέρνησης οι οποίες δεν είχαν καμία επίπτωση στο ισοζύγιο του υποτομέα της Κεντρικής Κυβέρνησης και κατ' επέκταση στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης για το έτος 2009. Πιο συγκεκριμένα,

τα αποτελέσματα της ΔΥΕ Νοεμβρίου 2010 διαβιβάστηκαν ως προσωρινά αποτελέσματα. Σε κάθε κοινοποίηση ΔΥΕ διαβιβάζονται στοιχεία για το προηγούμενο έτος και αναθεωρήσεις των τριών ετών που προηγούνται αυτού. Αυτες, είναι το αποτέλεσμα της διάθεσης πλέον ενημερωμένων στοιχείων από τους φορείς αλλά και τους επιπλεόντες της καταγραφής των συναλλαγών με αποτέλεσμα να γίνονται αναθεωρήσεις των στοιχείων που έχουν κανοποιηθεί σε προηγούμενες ΔΥΕ για το ίδιο έτος αναφοράς, εν προκειμένω το 2009.

• Ετσι για τα ΝΠΔΔ-ΝΠΙΔ της Κεντρικής Κυβέρνησης (μη περιλαμβανομένων των αναταξινομημένων δημοσίων επιχειρήσεων), σε μεταγενέστερες κοινοποιήσεις ΔΥΕ σημειώθηκαν αναθεωρήσεις του ισοζυγίου του έτους 2009. Ειδικότερα τον Απρίλιο 2011 καταγράφηκε πλεόνασμα 650 εκ. €, λόγω της αναταξινόμησης του ΑΚΑΓΕ² από το Κράτος στα ΝΠΔΔ-ΝΠΙΔ, και τον Οκτώβριο 2011 καταγράφηκε πλεόνασμα 2.020 εκ. €, λόγω διαφορετικού στατιστικού χειρισμού συναλλαγής που προγενέστερα είχε καταγραφεί ως χρηματοπιστωτική. Συγκεκριμένα, η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του ΕΤΕΑΝ³ με την έκδοση ομολόγων καταγράφηκε ως «λοιπές μεταβιβάσεις από το κράτος» (ΕΣΟΛ, 4.164-4.167), μετά την επιβεβαίωση της Eurostat κατά τη διάρκεια της επίσκεψης διαλόγου στην Ελλάδα στις 26/09/11. Και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις πρόκειται για συναλλαγές εντός του υποτομέα της Κεντρικής Κυβέρνησης (ενδοκυβερνητικές συναλλαγές), οι οποίες δεν είχαν καμία επίπτωση στο ισοζύγιο του υποτομέα της Κεντρικής Κυβέρνησης και κατ' επέκταση στο πλεόνασμα / έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης για το έτος 2009.

ε) Σχετικά με την αναφορά «...ο υπολογισμός στο έλλειμμα του 2009 των δημοσιονομικών μεγεθών 17 ΔΕΚΟ, τις χωρίς να έχει προηγηθεί η αναγκαία για τους κοινοτικούς Κανονισμούς εκπόνηση μελέτης...”

σας γνωρίζουμε ότι:

Οι Κανονισμοί για την κατάρτιση των Λογαριασμών Γενικής Κυβέρνησης (3.33 του ΕΣΟΛ95 και άρθρο 6 παρ.2 του Κανονισμού 479/2009) γίνεται σε «εξέταση» και σε «δέουσα τεκμηρίωση», σε κανέναν από τους δύο Κανονισμούς δεν γίνεται αναφορά σε «εκπόνηση και σύνταξη σχετικών μελετών».

Επισημαίνεται ότι το αντικείμενο της Στατιστικής Υπηρεσίας δεν είναι να διενεργεί «μελέτες», υπό την έννοια του να ξεκινά από υποθέσεις ή παραδοχές και στη συνέχεια να χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα τους προκειμένου να αποφανθεί αν θα προβεί ή όχι στην κατάρτιση των στατιστικών, εν προκειμένω στην ένταξη ή μη των φορέων στη Γενική Κυβέρνηση.

Αντίθετα το έργο της είναι να εξετάζει τα στοιχεία που υγκεντρώνει και που είναι απαραίτητα για την αξιολόγηση της ένταξης ή μη των φορέων στη Γενική Κυβέρνηση, να μελετάει και τα κριτήρια (του Θεσμικού Τομέα, του ελέγχου από το Κράτος και του 50% (όπου απαιτείται)), όπως ορίζει η μεθοδολογία που απορρέει από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, να συνεργάζεται με τη Eurostat, με τους εμπειρογνώμονες και αν τελικά πληρούνται τα κριτήρια, να εντάσσει με τη δέουσα τεκμηρίωση τον φορέα στη Γενική Κυβέρνηση και να ενημερώνει επικαιροποιεί άμεσα το Μητρώο των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζει ο Κανονισμός.

Με αυτόν τον τρόπο που είναι καθ' όλα σύννομος και δεν βασίζεται σε υποθέσεις και ασαφή συμπεράσματα, παράγεται αξιόπιστη και αμερόληπτη στατιστική πληροφόρηση για την Κοινωνία και την Πολιτεία.

Υπό αυτή την έννοια και μόνον που αναφέρεται παραπάνω, δήλη διαδικασία κατάρτισης των Δημοσιονομικών Λογαριασμών αποτελεί ένα σύνολο από μελέτες, όπως μελέτη των συλλεγμένων, στοιχείων για να εξεταστεί η ορθότητα και η πληρότητά τους και μελέτη και ανάλυση των στοιχείων για την εξέταση των κριτηρίων. Για την εξέταση των κριτηρίων της ταξινόμησης συγκεντρώθηκαν και έτυχαν επεξεργασία στοιχεία από 23 Δημόσιες Επιχειρήσεις, από τις οποίες οι 17 ταξινομήθηκαν στον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης και οι υπόλοιπες 6 ταξινομήθηκαν στον τομέα των μη χρηματοδοτικών επιχειρήσεων.

Οι απαντήσεις στα ερωτήματα:

α) «...με ποιον τρόπο έγινε ο υπολογισμός του ελλείμματος της χώρας το έτος 2009 και αν υλοποιήθηκε σύμφωνα με τους όρους και τους κανόνες που ισχύουν διεθνώς και ειδικότερα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

Απαντάται ότι:

Η ΕΛΣΤΑΤ για την ταξινόμηση ή όχι ενός φορέα στη Γενική Κυβέρνηση εφάρμοσε τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2223/96 (ESA95) και το ESA 95-Εγχειρίδιο για το Κυβερνητικό Έλλειμμα και Χρέος. Με βάση τα κριτήρια του ΕSA η ΕΛΣΤΑΤ προβαίνει ή όχι στην υπαγωγή ενός φορέα στη Γενική Κυβέρνηση. Τα κριτήρια αυτά είναι για κοινά όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παραγωγή των Δημοσιονομικών Στατιστικών και γενικότερα για

² Συστατικό Κεφαλαίο Αλληλεγγύης Γενεών

³ Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας & Ανάπτυξης, ΕΤΕΑΝ ΑΕ
Πειραιώς 46 & Επονιτών, ΤΚ 185 10, Πειραιάς

•την παραγωγή των Λογαριασμών της Γενικής Κυβέρνησης. Σε καμία περίπτωση τα κριτήρια αυτά έχουν υποιαδήποτε σχέση με διοικητικές η άλλες νομικές έννοιες και προσδιορισμούς, που υπάρχουν στις εθνικές νομοθεσίες των Κρατών-Μελών.

Η Eurostat διετύπωσε και δημοσιοποίησε με το αριθ. 170 Δελτίο Τύπου της 15 Νοεμβρίου 2010, ότι το έλλειμμα του 2009 της 2^η Κοινοποίησης του Νοεμβρίου 2010, που υπολογίστηκε σε ποσοστό 15,4% του ΑΕΠ, είναι σύμφωνο με το ενωσιακό δίκαιο,

σε αντίθεση με το έλλειμμα που είχε υπολογισθεί τον Απρίλιο 2010 στην 1^η Κοινοποίηση σε ποσοστό 13,6% του ΑΕΠ.

Μάλιστα η Eurostat έχει επαναλάβει ρητά, σε διάφορες ευκαιρίες, ότι τα Ελληνικά δημοσιονομικά στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από τον Νοέμβριο 2010 και εντεύθεν δεν βαρύνονταν με επιφυλάξεις, ακριβώς διότι ακολουθήθηκαν οι κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη μέλη για την παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών (Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών — ΕΣΛ95).

β) «...έχει διεξαχθεί έλεγχος τα προηγούμενα χρόνια σχετικά με τον υπολογισμό του ελλείμματος το έτος 2009 και ποια τα αποτελέσματά του;»

Απαντάται ότι:

Στον Κανονισμό 479/2009 σημείο (10) της αιτιολόγησης, αναφέρεται ότι «η Eurostat είναι αρμόδια, εξ ονόματος της Επιτροπής, για την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων και για την παροχή των δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/281/EK».

Επίσης σύμφωνα με τον 479/2009, 8.1: «η Επιτροπή (Eurostat) αξιολογεί τακτικά την ποιότητα τόσο των στοιχείων που γνωστοποιούνται από τα Κράτη Μέλη όσο και των σχετικών λογαριασμών του δημόσιου τομέα που καταρτίζονται σύμφωνα με το ΕΣΛ 95 (εφεξής λογαριασμών του Δημοσίου). Η ποιότητα των στοιχείων συνίσταται στη συμμόρφωση προς τους λογιστικούς κανόνες, την πληρότητα, την αξιοπιστία, την επικαιρότητα και τη συνέπεια των στατιστικών στοιχείων. Η αξιολόγηση θα επικεντρώνεται σε θέματα που προσδιορίζονται στους καταλόγους καταγραφής (inventories) των Κρατών Μελών, όπως η οριοθέτηση του τομέα της Γενικής Κυβέρνησης, η ταξινόμηση των δημόσιων συναλλαγών και οφειλών και ο χρόνος καταγραφής τους».

Η Αναπληρώτρια Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ
Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης
Στατιστικών Ερευνών

Αθανασία Ξενάκη

Εσωτερική Διανομή

- Γενική Δ/νση Διοίκησης και Οργάνωσης
- Γενική Δ/νση Στατιστικών Ερευνών
- Δ/νση Διοικητικής Υποστήριξης
- Δ/νση Οργάνωσης, Μεθοδολογίας και Διεθνών Σχέσεων
- Δ/νση Στατιστικής Πληροφόρησης και Εκδόσεων